

VYRIAUSYBĖS ATSTOVO VILNIAUS IR ALYTAUS APSKRITYSE 2019 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2020 m. vasario 18 d. Nr. R-
Vilnius

Vyriausybės atstovas Vilniaus ir Alytaus apskrityse (toliau – Vyriausybės atstovas), vadovaudamasis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 14 straipsniu, parengė savo 2019 metų veiklos ataskaitą.

Vyriausybės atstovas atlieka šių Vilniaus ir Alytaus apskričių savivaldybių veiklos administracinę priežiūrą: Elektrėnų savivaldybės, Šalčininkų rajono savivaldybės, Širvintų rajono savivaldybės, Švenčionių rajono savivaldybės, Trakų rajono savivaldybės, Ukmergės rajono savivaldybės, Vilniaus miesto savivaldybės ir Vilniaus rajono savivaldybės, taip pat Alytaus miesto savivaldybės, Alytaus rajono savivaldybės, Druskininkų savivaldybės, Lazdijų rajono savivaldybės ir Varėnos rajono savivaldybės.

1. Vyriausybės atstovo nustatyti savivaldybių administravimo subjektų teisės aktų galimi prieštaravimai įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir kitiems su įstatymų įgyvendinimu susijusiems centrinių valstybinio administravimo subjektų priimtiems teisės aktams (toliau – Vyriausybės nutarimai).

1. Įstatymams ir Vyriausybės nutarimams galimai prieštaravo 24 savivaldybių administravimo subjektų teisės aktai. Daugiausia savivaldybių administravimo subjektų teisės aktų, galbūt prieštaravusių įstatymams ir Vyriausybės nutarimams, nustatyta Alytaus miesto savivaldybėje (5), Alytaus rajono savivaldybėje (4), Lazdijų rajono savivaldybėje (4) ir Varėnos rajono savivaldybėje (4).

2. Daugiausia savivaldybių administravimo subjektų teisės aktų galimai prieštaravo Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatymui (6), Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymui (6), Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2008 m. kovo 4 d. įsakymui Nr. A1-68 „Dėl Tipinio savivaldybės jaunimo reikalų koordinatoriaus (vyriausiojo specialisto) pareigybės aprašymo“ (5), Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymui (3) ir Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymui (3).

3. Galimos savivaldybių administravimo subjektų teisės aktų prieštaravimų šiems įstatymams ir Vyriausybės nutarimams atsiradimo priežastys: kintantys įstatymai ir Vyriausybės nutarimai, netinkamas įstatymų ir Vyriausybės nutarimų nuostatų suvokimas, žmogiškieji veiksniai.

2. Vyriausybės atstovo nustatyti savivaldybių administravimo subjektų neįgyvendinti įstatymai ir neįvykdyti Vyriausybės nutarimai.

1. Savivaldybių administravimo subjektai 38 kartus neįgyvendino įstatymų ir nevykdė Vyriausybės nutarimų. Daugiausia savivaldybių administravimo subjektų neįgyvendintų įstatymų ir neįvykdytų Vyriausybės nutarimų nustatyta Lazdijų rajono savivaldybėje (5), Alytaus miesto savivaldybėje (4), Druskininkų savivaldybėje (4) ir Varėnos rajono savivaldybėje (4).

2. Daugiausia savivaldybių administravimo subjektų neįgyvendino Lietuvos Respublikos bendruomeninių organizacijų plėtros įstatymo (13), Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo (5), Vietos savivaldos įstatymo (4), Lietuvos Respublikos kelių įstatymo (3) ir Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymo (3).

3. Galimos šių įstatymų neįgyvendinimo priežastys: nežinojimas apie naujai priimtus įstatymus, savivaldybių institucijų veiklos organizavimo trūkumai, žmogiškieji veiksniai.

3. Vyriausybės atstovo potvarkiai, kuriais buvo stabdomas savivaldybių administravimo subjektų teisės aktų vykdymas.

Sustabdytas Trakų rajono savivaldybės tarybos sprendimo dėl valstybinės žemės sklypo perdavimo neatlygintinai naudotis asociacijai, remiantis kuriuo galėjo būti sudarytas galimai viešąjį interesą pažeidžiantis sandoris, vykdymas.

4. Vyriausybės atstovo kreipimais į teismą Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 3 dalyje nurodytais atvejais ir bylų nagrinėjimo teisme rezultatai.

Bylos nebuvo pradėtos, nagrinėtos ar užbaigtos.

5. Vyriausybės atstovo kreipimais į teismą Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 4 dalyje nurodytais atvejais ir bylų nagrinėjimo teisme rezultatai.

Bylos nebuvo pradėtos, nagrinėtos ar užbaigtos.

6. Vyriausybės atstovo kreipimais į teismą Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 5 dalyje nurodytais atvejais ir bylų nagrinėjimo teisme rezultatai.

1. Pradėtos 2 bylos, iš jų 1 byla užbaigta (nutraukta, nes pareiškimo buvo atsisakyta).

2. Nagrinėtos 6 bylos, pradėtos 2017–2018 metais, iš jų 4 bylos užbaigtos:

1) byloje dėl Ukmergės rajono savivaldybės tarybos sprendimo, kuriuo patvirtintos gyvenamųjų vietovių tvarkymo ir švaros taisyklės, teisėtumo, byloje dėl Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimo, kuriuo patvirtintas priėmimo į mokyklų ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupes organizavimo tvarkos aprašas, teisėtumo ir byloje dėl Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimo, kuriuo patvirtintos triukšmo prevencijos viešosiose vietose taisyklės, teisėtumo dalis skundžiamų sprendimo nuostatų pripažintos prieštaraujančiomis įstatymams, o dalis – teisėtomis;

2) 1 byla nutraukta, nes pareiškimo buvo atsisakyta.

7. Vyriausybės atstovo kreipimais į teismą Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 6 dalyje nurodytais atvejais ir bylų nagrinėjimo teisme rezultatai.

Bylos nebuvo pradėtos, nagrinėtos ar užbaigtos.

8. Vyriausybės atstovo kreipimais į teismą Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytais atvejais ir bylų nagrinėjimo teisme rezultatai.

1. Bylos nebuvo pradėtos.

2. Nagrinėtos (užbaigtos) 5 bylos, pradėtos 2016–2018 metais:

1) byloje dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto departamento direktoriaus įsakymo, kuriuo nustatytas vaikų skaičius mokyklų ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupėse, panaikinimo ir byloje dėl Lazdijų rajono savivaldybės mero potvarkių dėl viešosios įstaigos direktoriaus pavadavimo pripažinimo negaliojančiais pareiškimas ir ieškinys patenkinti;

2) byloje dėl įpareigojimo pakeisti Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimą, kuriuo patvirtinti biudžetinės įstaigos nuostatai, ir šio sprendimo dalies panaikinimo ir byloje dėl įpareigojimo pakeisti Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimą, kuriuo mokykloms nustatyti klasių ir priešmokyklinio ugdymo grupių skaičius ir mokinių skaičiaus vidurkis klasėse ir priešmokyklinio ugdymo grupėse, pareiškimai patenkinti iš dalies;

3) byloje dėl įpareigojimo pakeisti Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimą, kuriuo patvirtintos savivaldybės būsto ir socialinio būsto nuomos sutarčių formos, pareiškimas atmestas.

9. Vyriausybės atstovo kreipimais į teismą Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodytais atvejais ir bylų nagrinėjimo teisme rezultatai.

1. Pradėtos 2 bylos.

2. Nagrinėtos (užbaigtos) 4 bylos, pradėtos 2016–2018 metais:

1) byloje dėl Širvintų rajono savivaldybės tarybos įpareigojimo vykdyti Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 1 d. įsakymą Nr. V-1193 „Dėl Konkurso valstybinių ir savivaldybių švietimo įstaigų (išskyrus aukštąsias mokyklas) vadovų pareigoms eiti tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir byloje dėl Vilniaus miesto savivaldybės tarybos įpareigojimo įgyvendinti Lietuvos Respublikos švietimo įstatymą pareiškimai patenkinti;

2) byloje dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įpareigojimo įgyvendinti Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymą ir vykdyti Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2011 m. sausio 25 d. įsakymą Nr. 1V-57 „Dėl Numerių pastatams, patalpoms, butams ir žemės sklypams, kuriuose pagal jų naudojimo paskirtį (būdą) ar teritorijų planavimo dokumentus leidžiama pastatų statyba, suteikimo, keitimo ir apskaitos tvarkos aprašo ir Pavadinimų gatvėms, pastatams, statiniams ir kitiems objektams suteikimo, keitimo ir įtraukimo į apskaitą tvarkos aprašo patvirtinimo“ pareiškimas atmestas;

3) 1 byla nutraukta, nes pareiškimo buvo atsisakyta.

10. Vyriausybės atstovo kreipimaisi į teismą Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 4 dalies 3 punkte nurodytais atvejais ir bylų nagrinėjimo teisme rezultatai.

Bylos nebuvo pradėtos, nagrinėtos ar užbaigtos.

11. Vyriausybės atstovo atlikta išankstinė savivaldybių tarybų sprendimų projektų priežiūra.

Patikrinti 4 333 savivaldybių tarybų sprendimų projektai, iš jų 252 sprendimų projektai galimai neatitiko įstatymų ir Vyriausybės nutarimų. Apie tai, kad svarstomi sprendimų projektai galimai neatitinka įstatymų ir Vyriausybės nutarimų, prieš savivaldybių tarybų posėdžius pranešta sprendimų projektų rengėjams, o savivaldybių tarybų posėdžių metu – savivaldybių tarybų nariams. Savivaldybių tarybos į daugumą pateiktų pastabų dėl sprendimų projektų atsižvelgė – priėmė 240 pataisytų sprendimų projektų.

12. Vyriausybės atstovo pateikti pasiūlymai dėl teisinio reguliavimo ir jų įvertinimas.

1. Pateikti pasiūlymai dėl teisinio reguliavimo:

1) pasiūlymams keisti maisto ir virtuvės atliekų rūšiuojamojo surinkimo teisinį reguliavimą ir savivaldybių, kaip viešųjų įstaigų dalyvių, turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo teisinį reguliavimą pritaria (rengiami teisės aktų, kuriame nustatytas šis teisinis reguliavimas, pakeitimo projektai);

2) pasiūlymai keisti bylų dėl norminių administracinių aktų teisėtumo nagrinėjimo teisinį reguliavimą, statinių naudojimo priežiūros teisinį reguliavimą ir fizinių asmenų atrankos į valstybės ar savivaldybės įmonės, valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bendrovės kolegialų organą teisinį reguliavimą atmesti;

3) pasiūlymai keisti klasių ir priešmokyklinio ugdymo grupių mokyklose sudarymo teisinį reguliavimą, savivaldybės tarybos posėdžio darbotvarkės keitimo teisinį reguliavimą, daikto pripažinimo bešeimininkiu teisinį reguliavimą, savavališkos statybos nesuformuotoje valstybinėje žemėje padarinių šalinimo teisinį reguliavimą ir teisinį reguliavimą, kuriuo nustatyti paprastajai savivaldybės tarybos kompetencijai priskirti įgaliojimai, ir pasiūlymas nustatyti naują – asmenų ir įvykių atminimo įamžinimo teisinį reguliavimą vertinami.

2. Pateikti pastabos ir pasiūlymai dėl Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo pakeitimo įstatymo projekto ir dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Pagrindų įvesti laikiną tiesioginį valdymą savivaldybės teritorijoje buvimo įvertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projekto vertinami.

**VYRIAUSYBĖS ATSTOVO VILNIAUS IR ALYTAUS APSKRITYSE
2019 METŲ VEIKLOS ATASKAITOS STATISTINIAI DUOMENYS**

1 lentelė

Vyriausybės atstovo informacija	Iš viso	Patenkinta teikimų	Teikimų, kurių įvykdymo terminas atidėtas, skaičius ir atidėjimo priežastys	Nepatenkinta teikimų	
				kreiptasi į teismą	teismo patenkinta pareiškimų
Vyriausybės atstovo motyvuoti teikimai pakeisti ar panaikinti teisės aktus, kai nustatyti prižiūrimų savivaldybių administravimo subjektų priimti teisės aktai, galimai prieštaraujantys įstatymams ir Vyriausybės nutarimams	24	18	5 1. Teisės akto pakeitimo projektui parengti reikalingos specialios žinios ir išsami esamos padėties analizė; reikia pasirengti įgyvendinti pakeistą teisės aktą. 2. Teikimo pateikimo metu artimiausio savivaldybės tarybos posėdžio darbotvarkė jau buvo sudaryta. 3. Norminių teisės aktų pakeitimo projektams parengti reikia daugiau laiko.	1	0 (Vyriausybės atstovas atsisakė pareiškimo)

2 lentelė

Vyriausybės atstovo informacija	Iš viso	Įvykdyta reikalavimų	Reikalavimų, kurių įvykdymo terminas atidėtas, skaičius ir atidėjimo priežastys	Neįvykdyta reikalavimų	
				kreiptasi į teismą	teismo patenkinta pareiškimų
Prižiūrimų savivaldybių administravimo subjektams pateikti Vyriausybės atstovo reikalavimai neatidėliojant įgyvendinti įstatymą ar vykdyti Vyriausybės nutarimą	38	36	0	2	- (bylos neužbaigtos)

3 lentelė

Vyriausybės atstovo informacija	Iš viso	Patenkinta teikimų	Nepatenkinta teikimų	
			kreiptasi į teismą	teismo patenkinta ieškinių (pareiškimų)
Vyriausybės atstovo potvarkiai, kuriais buvo stabdomas prižiūrimų savivaldybių administravimo subjektų priimtų teisės aktų vykdymas	1	1	0	-

4 lentelė

Vyriausybės atstovo informacija	Iš viso	Teismo patenkinta ieškinių (pareiškimų)
Bendrosios kompetencijos teismams ir administraciniams teismams Vyriausybės atstovo pateikti ieškiniai (pareiškimai) dėl viešojo intereso gynimo	0	-

5 lentelė

Vyriausybės atstovo informacija	Iš viso	Savivaldybių teisės aktų, galimai neatitikusių įstatymų ir Vyriausybės nutarimų, skaičius
Vyriausybės atstovo patikrinti teisės aktai		
Savivaldybės tarybos sprendimai	4 063	17
Savivaldybės mero potvarkiai	1 993	0
Savivaldybės administracijos direktoriaus, direktoriaus pavaduotojo įsakymai	14 067	5
IŠ VISO	20 123	22

6 lentelė

Vyriausybės atstovo informacija	Iš viso	Savivaldybių tarybų sprendimų projektų, galimai neatitikusių įstatymų ir Vyriausybės nutarimų, skaičius	Kaip savivaldybės atsižvelgė į Vyriausybės atstovo pateiktas pastabas (pataisytų sprendimų projektų skaičius)
Vyriausybės atstovo patikrinti savivaldybių tarybų sprendimų projektai pagal savivaldybes			
Elektrėnų savivaldybė	279	19	19
Šalčininkų rajono savivaldybė	310	7	7
Širvintų rajono savivaldybė	264	17	16
Švenčionių rajono savivaldybė	260	19	19
Trakų rajono savivaldybė	223	8	5
Ukmergės rajono savivaldybė	331	30	29
Vilniaus miesto savivaldybė	744	46	42
Vilniaus rajono savivaldybė	425	4	4
Alytaus miesto savivaldybė	416	36	33
Alytaus rajono savivaldybė	248	6	6
Druskininkų savivaldybė	234	15	15
Lazdijų rajono savivaldybė	334	25	25
Varėnos rajono savivaldybė	265	20	20
IŠ VISO	4 333	252	240